

Izhaja v Trstu
vsak petek ob 5. pop.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.
Uredništvo in upravljalstvo
ul. del Lavatolo
št. 1, I.
Telefon 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne številke se
prodajajo po 6 stat.
Inserati se računajo
na milimetre v širo-
kosti na kolone, in
sicer po 8 stat. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
vo pa po dogovoru.
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol in
četrt leta, razmerno.

Glasilo „Narodne delavske organizacije“ in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

Članom N. D. D.!

Ustrezajoč želji, izraženi po de-
lavstvu iz Lloydovega arsenala, la-
djedelnice pri Sv. Marku in tovarne
pri Sv. Andreju, ki bi se zbog dela
ne moglo udeležiti nedeljskega obč.
zbor in uvažuje veliko zanimanje,
ki vlada v krogih našega delavstva
za označeni občni zbor, naznanja pod-
pisani odbor NDO, da je sklenil
omogočiti članstvu udeležbo pri III.
občnem zboru stem, da prekljče
za nedeljo, dne 2. oktobra skli-
ceni občni zbor in sklicuje

III. OBČNI ZBOR

NDO z istim dnevnim redom
na soboto 8. oktobra
ob 8. uri zvečer

v gledal. dvor. „Narodn. doma“ v Trstu
TRST, dne 28. sept. 1910.

Odbor
Nar. del. org.

Socialno-demokratska zavratnost.

Zadnji časi so pokazali socialdemo-
kratično stranko, tisto stranko, ki si je
vedno lastila nekako edino pravico in tudi
zmožnost, da sme in more zastopati koristi
in pravice proletariata, v jako čudni luči.
Pokazali so se namreč ti „edini upravičeni“
zastopniki proletariata najhujši škodovalci
proletarskih koristi, pokazali so, da so njim
prave koristi proletariata deveta briga, da
je njim edino le za koristi, za ugled in moč
njihove stranke.

Dober teden je t mu, kar se je dobo-
jeval boj pri južni železnici, oni boj, v
katerem so socialni demokrati igrali sra-
motno ulogo krumirjev, ljudi, ki so za-
hrbno spletkarili proti svojim lastnim sotri-
pinom železničarjem, ki so skušali na vse
mogoče načine onemogočiti uspeh v boju
stoječim železničarjem in to, kakor so sami
priznali, le zato, ker ni njihova stranka
začela z onim gibanem, le zato, ker boj
ni kazal za njihovo stranko nikakega do-
bička. Osramotili so se tu socialni demo-
kratje pred celim svetom kot škodovalci
proletarskih koristi, tistih koristi, katerih
izključni branitelji in varuhi hočejo biti
oni sami. Seveda pa so jo tudi pošteno
izkupili za to svoje protiproletarsko delo-
vanje, kajti zmaga nesocialdemokratskih
organizacij pomenja obenem ljut poraz za
socialne demokrate, tiste patentirane „bra-
nitelje“ proletarskih koristi ki so tu z
vsemi svojimi silami šli v boj za veleka-
pitalistično železniško družbo proti svojim
lastnim stanovskim tovarišem, kajti s tem
svojim postopanjem so si sami strgli
krinko z obraza in pokazali, da so jim
ljubši prijazni pogledi židovskih milijonar-
jev, kakor pa tlačen in izkoriščevani že-
lezničar-proletarec.

Toda niso se samo v tem slučaju
pokazali socialni demokrati kot taki „od-
ločni branitelji“ proletarskih koristi, kajti
z zadnjih časih se ponavljajo taki slučaji
silno pogosto. In ni nam treba posegati
bogve kako daleč, saj imamo enak ali pa
vsaj podoben slučaj v Trstu.

V svoji brezmejni lahkornosti so
izzvali socialni demokrati v Trstu stavko
ljarjev, ki bo trajala skoraj že dva me-
seca in je bilo že izpočetka takoj lahko
izpoznati, da je vsak uspeh izključen. So-
cialni demokrati so ob tej priliki uporabili
najremoralnejše, najgrše sredstvo za do-

sego svojega namena. Izgurali so koristi,
da, lahko rečemo, obstanek tisočev tržaš-
kega delavstva, samo da morebiti nekoliko
zopet pomagajo na noge skoraj v nič raz-
padlemu ugledu svoje stranke. Stavka trpi
dalje brez najmanjšega upanja uspeha, a
delodajalci odpuščajo drugo delavstvo, češ
da ni dela, ker stavkajo ljarji. In prav
tega je hotela socialnodemokratska lahkornost,
ali da rabimo primernejši izraz
— zavratnost. Hoteli so socialni demo-
kratje, da izgubi drugo delavstvo zaradi
njihove stavke kruh, da bi to na ceno
vrženo delavstvo, boreč se za svoj kruh,
zahtevalo konec stavke ljarjev v korist
socialnim demokratom. Naj reče kdo, kar
hoče, so to zavratni naklepi, katerih pravi
prijatelj delavstva ne le ne more odobro-
vati, pač pa jih mora obsojati z vso stro-
gostjo. In to je tudi izpoznalo drugo de-
lavstvo ter se obrača s studom od ljudi,
ki hočejo iz delavske bede in nesreče
kovati kapital za svojo razpadajočo stranko.

Tako je pri nas v malem, a drugje
delajo socialni demokrati enake stvari na
debelo. Tako je izbruhnila pred nedavnim
velikanska stavka kovinarjev v nemških
ladjedelnih, kjer je zaposlenih nad 600.000
delavcev. Stavka je izbruhnila, udeležujejo
se je razen s socialnodemokratske organi-
zacije, tudi druge organizacije. Delodajalci
so odgovorili na stavko z izključitvijo in
so začeli v velikanskih množinah odpuščati
neštajkajoče delavstvo, tako da bo v
kratkem izvršena njihova grožnja, da iz-
ključijo do 60% vsega delavstva, torej do
360.000 delavcev. In kako je bilo mogoče,
da je prišlo do take velikanske izključitve?

Delodajalci so bili pripravljeni poga-
jati se z delavstvom, toda z vsem, z za-
stopniki vsega delavstva. Tu pa so zopet
pokazali socialni demokrati vso svojo
strankarsko samopašnost. Niso se hoteli z
zastopniki drugih organizacij udeležiti po-
gajanj, ker so hoteli imeti ves uspeh le
sami zase, in postavili so še med svoje
zahteve točko, da se prizna le njihova
organizacija kot edino upravičena zastop-
nica delavstva, ki naj tudi odločuje o na-
meščanju delavstva. S to svojo strankarsko-
šovinistično zahtevo so onemogočili vsa
pogajanja in povzročili izključitev.

Ali je to sedaj pošteno ravnanje v
korist delavstvu? Ali se ne pravi to na-
menoma oškodovati tisoče in tisoče delav-
cev in njihovih rodbin. Samo zato, da bi
se socialnodemokratska stranka edina
mogla pobahati z morebitno doseženim
uspehom, samo da bi si zagotovila toliko
in toliko več moči, zato naj stradajo ti-
soči in tisoči, zato naj izgubi kruh toliko
in toliko ubogih delavcev trpinov! Tako
hočejo tisti, ki so si vzeli menda patent
na skrb za delavstvo, ki se smatrajo za
edino upravičene zastopnike delavskih ko-
risti, ki bi pa najrajši utopili v žlici vode
vsakogar, ki ne trobi v njihov rog.

Velikansko hinavstvo, grda zavratnost
in zahrbtnost tiče v teh reševalnih delav-
stva ravno tako pri nas, kakor povsod
drugod, in le sreča za delavstvo je, da je
začelo izpregledovati in spoznavati ta svoje
„reševalce“. Le še tako naprej in socialni
demokratje si bodo kmalu sami izkopali
jamo, v katero se zvrnejo z vso svojo hi-
navščino in zavratnostjo vred. In čim prej
se zgodi to, tem boljše za delavstvo!

.. ZVEZA ..

JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Zavarovanje vdov in sirot.

Izmed razprav, ki so se vršile na
kongresu „Lige slovanskih železniških na-
meščencev“ v Pragi, naj pred vsem priob-
čimo vsebino poročila o ureditvi pen-
zijskega statuta in oskrbova-
nju vdov in sirot. Poročal je o
tej točki dnevnega reda g. Havelka ne-
kako tako-le:

Železniška podjetja, ustanovljena pred
več nego pol stoletjem, videč, da si ne

morejo v tedanjih razmerah zagotoviti
dovoljnega števila naraščajo, so skušala pri-
vabiti osobe v svoja podjetja. Ni pa se
to delalo morda iz ljubezni do osobe, pa
tudi ne iz kakega človekoljubnega namena.
Železniška podjetja so zasledovala pri svo-
jem uradništvu, katerega se jim je nudilo
le malo, svoje lastne koristi, in so začel-
koma ustanavljala samo zanje penzijske
fonde. Zgodovina teh fondov nas uči, da
so bili v začetku članski prispevki nizki,
vžitki zlasti vdov pa v primeri z današ-
njimi pa še dosti ugodni. Toda sčasoma
so se te razmere znatno izpremenile. Pen-
zijski fondi so se namreč upravljali ne-
gospodarsko. Železniške uprave
so namreč uporabljale re-
zerve teh fondov za stavbe
palač, in ker so tudi same
imele besedo pri teh fondih,
so dajale večinoma ta na tak
način zgrajena poslopja same
sebi v najem za naravnost smešne na-
jemnine. V časih, ko je splošna
obrestna mera dosegala celo
8 odstotkov, so se obrest-
vali rezervni fondi penzijskih inštitutov
večinoma komaj po 1 in pol odstotka!
Vsled takega izkoriščevalnega gospodar-
stva so postali penzijski fondi pasivni
in uprave, železnice in to zlasti oni, ki
so se rentirale, so svojo voljo zviševale
prispevke obenem pa tudi zniževale vdovske
penzije in vzgojnine. Železniška podjetja,
ki se niso rentirala, ki so bila navezana
na državno podporo, so postopala mnogo
liberalnejše in niso zviševala prispevkov
članov za penzijske fonde, ker je dotično
izgubo zanje neposredno nadomestila država.
Ta podjetja tudi niso zniževala vžitkov.

Začetne vdovske penzije, ki so bile
določene na dve tretjini možne penzije,
so se sčasoma znižale na 50 odstotkov,
in sedaj določajo vsi novejši statuti
vdovske penzije na višino tretjine možnega
zaslužka. Vzgojnin pri podržavljenih že-
leznih ni mogoče nastaviti še nižje. Sto
in sto slučajev je, v katerih vzgojнина
za otroka ne znaša več kakor
eno krono na mesec. Vdova po
uradniku, ki je bil deset let član penzi-
jskega fonda in imel plače 2400 K, dobi
penzije 800 K in ne glede na število
otrok vzgojnine v višini dvanajstine mo-
žne penzije, t. j. 80 K.

Ako je ta uradnik zapustil 5 sirot,
pripade na eno 160 K na leto. Država
daje sirotam do števila pet po petini
vdovske penzije, katere je določena na
800 K. Vzgojнина za enega otroka znaša
torej 160 K, ako jih je pet, potem 800
K na leto.

Veliko brezsrčnost je pokazala uprava
državnih železnic napram onim penzionis-
t m, ki so stopili v pokoj pred 1. julijem
1906. Vsem po 1. juliju 1906 v pokoj
stopivšim uslužbencem c. kr. državnih že-
leznih se je namreč priznalo 40% du-
najske stanarine, morda z namenom, da
bi širša javnost verovala v človekoljubnost
železniške uprave, dočim morda oni, ki so
stopili v pokoj prej, ne potrebujejo tega.

Pa tudi druge okolnosti nas silijo, da
z vsem poudarkom zahtevamo ureditev pen-
zijskega statuta. Železniška služba je ne-
dovoljno silno naporna in v največji meri
izčrpava moč posameznika. Železniška
služba se nikakor ne da primerjati z dru-
gimi državnimi službami, izčrpava življensko
silo mnogo hitreje, kakor se pa to godi v
drugih državnih uradih in službah.

Javnovarstvena služba je mnogo lažja,
kakor pa služba pri železnih. V njej se
šteje službeno leto za 15 mesecev, pri že-
leznici pa leto za leto. Vse te okolnosti,
zlasti pa naraščanje cen vseh vsakdanjih
potreb in stanovanj brez konca, nas silijo,
da v trdo sklenjenih vrstah z vso odloč-
nostjo zahtevamo odpravo teh neznosnih
razmer. Žalibog so se ta važna vprašanja
premalo upoštevala, in pred vsem nas te
bedne razmere naših vdov in sirot uče,
kaj smo zanemarili pri tem.

Na zboljšanje teh razmer se nanaša-
joče naše zahteve se združuj jo v naslednji
resoluciji:

1. Pravico do polne pokojnine ima
vsak železniški uradnik po 30-letnem član-
stvu v penzijskem fondu, ne sme biti po
dopolnjeni tej d. bi siljen k nadaljni službi
in mora biti po dopolnjenih sledečih petih
letih brezpogojno upokojen. To zahteva
varnost službe, katere zahteva svezih moči.
Naporna služba železniških uradnikov upra-
vičuje gotovo večje obzire, kakor pa služba
orožnikov ali javne straže.

2. Po petletnem članstvu v penzijskem
fondu ima vsak železniški nameščenec, ako
je postal brez svoje krivde ali vsled bo-
lezni nesposoben za službo, pravico do
najnižje pokojnine v izmeri 40 odstotkov
plače in pripadajočega dela stanarine, ka-
tera ne sme pri uradniku znašati manj
kakor 1200 K. Po desetletnem članstvu
se zviša pravica do pokojnine vsako leto
za 3 procenote, za vsak izpolnjeni mesec
za četrto procenta.

3. Dosedaj različni prispevki v pen-
zijski fond pri c. kr. severni železnici in
c. kr. češki severni železnici, znašajoči 7
do 8 odstotkov, naj se znižajo na 5 os-
dostkov, ne da bi se stem zmanjšala nji-
hova pravica do penzijskega zaklada.

4. Vdovske penzije za vdove uradni-
kov naj v bodoče znašajo 50 procentov
možne penzije s pripadajočim delom stan-
arine. Dosedanje večje izmere ostanejo
nedotaknjene. Penzija vdov ne sme biti
manjša od 1200 K, ne sme biti nižja od
tretjine možne plače, zaokrožena po pen-
zijskem statutu c. kr. državnih železnih.

5. Vzgojнина vseh penzijskih fondov,
ki jih upravlja uprava c. kr. državnih že-
leznih, naj je enotna in znašaj za
vsakega otroka petino mate-
rine penzije, omejena toliko, da pri
večjem številu otrok ne sme presegati mate-
rine penzije. Sinom železniških uradnikov
naj se dovoli vzgojнина dokler ne dosežejo
samostojnega zaposlenja, do končanih študij,
toda najdalje do 24 leta starosti. Hčeram železniških uradnikov do samostoj-
nega zaposlenja ali do omočitve, toda naj-
dalje do 20 leta.

6. Sirotam, ki nimajo niti očeta niti
matere, naj se prizna pod enakimi pogoji
vzgojnine v višini 25% materine penzije
za enega otroka, največ pa 125% za vse
sirote in ne sme za eno siroto presegati
600 K. Sirotam, telesno ali duševno za-
ostalim in za samostojno preživljanje ne-
sposobnim, naj se prizna tudi po doseže-
nem 24. oziroma 20. letu starosti njim
pripadajoči del kot mlkostna penzija.

7. Posmrtna četrta naj se prizna vsem
uradniškim vdovam brez ozira nato, ali
določajo to dosedanja statuti ali ne. Ravno
tako naj se posmrtna četrta izplača sirotam
in zaostalim vdovam.

O tem ljubeznivem dostavku general-
nega ravnanja izpregovorimo v kratkem
daljšo besedo.

8. Uradnikom, katerim je bilo svoj
čas nemogoče pristopiti k penzijskim fon-
dom in ki so po dolgotrajni provizorični
službi pristopili k tem fondom, naj bo do-
voljeno kupiti provizorična leta pod pogoji
definitivnih, pri čemer se jim pregledajo
zamučne obresti.

9. 40 odstotkov dunajske stanarine
naj se prizna vsem pred 1. julijem 1906
upokojenim nameščencem c. kr. državnih
železnih.

10. S temi določbami naj se popolnijo
statuti penzijskih fondov c. kr. državnih
železnih z veljavo za vse aktivne uradnike
kakor tudi za penzioniste, penzionistke in
sirote c. kr. državnih železnih in podržavlje-
nih železnih od dneva podržavljenja.

Resolucija je bila sprejeta ob burnem
odobravanju.

Uspehi pasivne rezistence pri južni železnici.

V smislu pogajanj koalicijske, v kateri
sta bili zastopani tudi naši narodni jugo-
slovanski železničarski organizaciji, z ge-

neralnim ravnateljstvom južne železnice, je izdalo generalno ravnateljstvo južne železnice pod pogojem, da se vrši nemoteno obrat, sledeči cirkular št. 420, s katerim se obenem tudi preklicuje zloglasni cirkular št. 411. Cirkular 420 se glasi:

I.

Vsem onim uradnikom, ki so bili že 7. oktobra 1907 uradniki statusa I, statusa II ali pisarniški uradniki in katerih plača se je z ob tej priliki izvedeno regulacijo zvišala samo za 200 K, se skrajšajo bližnji napredovalni roki in sicer:

1. do vključno 1. jul. 1901 nameščenim uradnikom za 2 leti.
2. do vključno 1. jan. 1905 nameščenim uradnikom za 1 leto.
3. dne 1. jul. 1905 nameščenim uradnikom za 1 leto.
4. dne 1. jan. 1906 nameščenim uradnikom za 1/2 leta.
5. od 1. jan. 1907 s K 1400 nameščenim uradnikom za 1/2 leta.

Te uravnave se izvrše, kolikor je to mogoče po njihovi izmeri, pri prvih prihodnjih napredovanjih s skrajšanjem čakalne dobe vselej za eno celo leto, dokler ni izrabljeno, kar ima vsak na dobrem. Kar ima kdo na dobrem po dosedanjih določbah, se ne dotika stem. Čakalna doba pa v nobenem slučaju ne more spasti pod 1 leto.

II.

Blagajniške in kalkulacijske doklade, uvedene od c. kr. dež. železnice s 1. jan. 1909, se sprejmejo od istega roka nazaj vplivajoče analogno določbam pri c. kr. dež. železnici in se likvidirajo s čim mogoče največjo hitrostjo.

III.

Onim uradnikom, ki so bili namešчени kot sluge ali poduradniki svoječasno z letno plačo K 840.—, oz. K 960.—, se skrajša čakalna doba za 2 leti, oz. 1 leto.

Urnava pa se to na isti način kakor pod I., vendar pa tako, da se uravnava ne sme izvršiti iz obeh naslovov (pod I in III.), temveč da so deležni dotični uslužbenci samo ene uravnave in sicer tiste, ki je zanje ugodnejša.

Ravno tako se v bodoče skrajša čakalna doba onim uslužbencem, ki so bili kot sluge ali poduradniki svoječasno z letno plačo K 840.—, oz. K 960.— namešчени kot uradniki, po imenovanju uradnikom za 2 leti, oz. za 1 leto.

Urnava se izvrši enako kakor pod I.

IV.

Pisarniški uradniki dobe nov službeni načrt po katerem se sedaj obstoječe 4 letne čakalne dobe znižajo na 3 leta; nadalje se uvede nov plačilni razred pisarniških oficialov s plačilnimi stopnjami po K 2800.—, K 3000.— in K 3200.— in stanarino na Dunaju po K 1200.—. Čakalna doba v plačilnih stopnjah s K 2600.—, K 2800.— in K 3000.— se določuje na 4 leta. V dosedanjem načrtu določena starosta doklada za pisarniške uradnike odpade.

V.

Od prihodnjega napredovalnega roka dalje se pomakne o uradnice po 4 letni brezprigovorni službi v 4. plačilni stopnji z letno plačo K 1200.— avtomatično v 5. plačilno stopnjo z letno plačo K 1320.—. Dosedaj za one uradnice, ki se ne pomaknejo v 5. plačilno stopnjo, po štiriletni čakalni dobi v 4. plačilni stopnji določena, v penzijo nevracunjiva starostna doklada odpade. One uradnice, ki se ne pomaknejo v 6. plačilno stopnjo, dobe po petletni čakalni dobi v 5. plačilni stopnji v penzijo nevracunjivo starostno doklado letnih K 80.—. Morebitne daljše čakalne dobe v 4. plačilni stopnji se upoštevajo pri podelitvi v 5. plačilni stopnji uvedenih starostnih doklad.

VI.

Določba cirk. 497 A 1909 I A*), ki

*) Dotična določba se glasi:

S cirk. 385 A 1907 priznajo skrajšanje čakalnih dob ostane v veljavi, izvemši one slučaj, v katerih se izvrši napredovanje iz plačilnih stopenj, ki so označene z ++).

Onim uslužbencem, ki so bili v službi pred svojim imenovanjem za poduradnike najmanj 5 let kot z dekretom namešчени sluge, se skrajšajo 3 in 5-letne čakalne dobe za eno leto. Skrajšanje se ne izvrši samo v onih plačilnih stopnjah, ki so zaznamovane z ++), ravno tako pa tudi ne v onih slučajih, če se izvrši skrajšanje čakalne dobe že z ozirom na določbo predstojacega odstavka in dokler se vrši to skrajšanje.

Za prvo napredovanje onih poduradnikov, ki so bili z dekretom namešчени, oz. ki so zadnjič napredovali pred 1. januarjem 1909, se v gornjem načrtu določene čakalne dobe računajo od 1. januarja 1909. Vendar pa se izvrši napredovanje onih omejenih poduradnikov, ki bi bili prej napredovali na podlagi čakalnih dob dosedanjega načrta, če se vračunajo od časa zadnjega napredovanja, že v tem prejšnjem času.

zadevajo skrajšanje 3 in 5-letne čakalne dobe za eno leto, se raztegnejo na vse do vključno 1. januarja 1909 za poduradnike imenovane uslužbenice, neglede nato, ali so pred imenovanjem za poduradnike bili najmanj pet let že bili z dekretom namešчени kot sluge ali ne.

Oni poduradniki, ki smejo po obstoječih določbah pod gotovimi pogoji napraviti uradniški izpit, se smejo sedaj pripustiti k uradniškemu izpitu že takoj, ko so stalno namešчени. Dosedanji roki za imenovanje teh poduradnikov uradnikom ostanejo v veljavi.

Imenovanje poduradnikov za uradnike se odslej izvrši z letno plačo z ne manj kot K 1600.—

Oni poduradniki, ki so bili od 1. jan. 1908 naprej imenovani za uradnike z letno plačo K 1400.—, se naknadno uvrste v plačilno stopnjo K 1600.— veljavno nazaj od časa, ko so bili imenovani uradnikom.

VII.

Čakalna doba slug v plačilni stopnji K 1000.— se za one pred 1. jan. 1909 nameščene sluge, ki ob tem času še niso dosegli plačilne stopnje K 1100.— zniža od 3 na 2 leti. Uravnava iz te uredbe izvirajočih daljših čakalnih dob se izvrši pri prvem napredovanju.

VIII.

Po vzorcu in v okvirju pri c. kr. dež. železnici za čuva je veljavnih prevajalnih določb, se uvedejo analogne prevajalne določbe za čuvaje južne železnice, ki so bili namešчени pred 1. jul. 1908. Ako se pokažejo pri tem daljše čakalne dobe, se vračunijo pri prvih napredovanjih in sicer v kvotah v najvišji izmeri enega leta. Za čuvaje, ki so namešчени po 1. jul. 1908, ostanejo v veljavi prevajalne določbe cirk. 497 A 1909.

XI.

Z veljavnostjo od 1. jan. 1911 se določa, da obstoji nadzorstveni odbor za skladišča živil iz 9 članov, ki imajo pravico glasovanja, in sicer iz načelnika, ki ga imenuje družba, 4 članov, ki jih imenuje družba in 4 članov, ki jih izvoli aktivno osebje. Izmed članov, ki jih je voliti, volijo po enega uradnika, poduradnika, sluge in delavci. Za vsakega člana se mora imenovati oz. izvoliti namerenik.

Družba je principielno pripravljena, skladišča živil popolnoma izročiti družbenemu osebju, ako ji novi nadzorstveni odbor predloži primerne, njene premoženjsko-pravne interese pri obstoječih skladiščih živil varujoče predloge.

X.

Stanarina nameščencev južne železnice in onih postajah, kjer so uslužbeni nameščenči državnih železnice, se izenači s stanarino v enaki plačilni stopnji se nahajajočih nameščencev državnih železnice, ako je ta stanarina višja.

Ta določba stopi v veljavo veljavno za nazaj od 1. jan. 1909 za vse v poštev prihajajoče postaje izvzemši postaji Špital-Milštatsko jezero in Möllbrücke-Sachsenburg, v katerih je ta uredba že izvedena, in izvzemši postajo Mezzolombardo, za katero stopi ta določba v veljavo z veljavnostjo od 1. okt. 1909.

Z veljavnostjo od 1. okt. 1910 se uvrste sledeče postaje v bližnjo višjo stanarinsko stopnjo:

Gloggnitz, Bruck o. M., Donawitz in Kufstein iz IV. v III.; Poreče o. j., Vrba, Toblach, Steinach, Gossensass, Briksen, Rovereto in Ala iz V. v IV.

XI.

Uradnikom, poduradnikom in slugam, ki stopijo v pokoj po 30. sept. 1910, se pod pogojem, da temu pritrdi upravni odbor dotičnih penzijskih fondov, zagotavlja posmrtna četrti analogno določbam o priznanju posmrtni četrti v aktivnem stanju umrlih uslužbencev, in sicer v najvišji izmeri K 1200.— za uradnike, K 800.— za poduradnike in K 400.— za sluge.

Cirkular nadaljuje nato:

Ta priznanja, ki v vseh dvomljivih slučajih kažejo najblagohotnejše tolačenje v korist osebja, so ponovno izrecno vezana na sledeče pogoje: normalna služba se mora vzdržati v vseh strokah. Rešitev zahtev, na katere še ni odgovorila uprava, ne sme biti povod za novo rezistentno gibanje. Uprava izjavlja pri tem, da bo na blagohoten način preiskala v zadnjih sejah personalne komisije podane, a do sedaj še nerešene zahteve osebja in objavila osebju meritorno rešitev zadnji čas do 1. novembra t. l. Obenem pa ponavlja že svojo v

cirk. 385 A 1907 podano izjavo, da bo nemudoma sledila bodočim ukrepom c. kr. dež. železnice v zadevi zboljšanja položaja njihovega osebja po tamkaj natančnejše označenem načinu, vsekako z veljavnostjo za nazaj.

Nasprotno se pa uprava ne bo mogla več baviti z novimi, z ozirom na cirk. 385 A 1907 stavljenimi željami in bo morala torej odkloniti vsak nadaljni ozir na strogosti, ki bi izhajale iz omenjenega cirkularja in poznejših na to se nanašajočih cirkularjev. Ravno tako ne bo več mogla uprava upoštevati drugih novih, po njeni razsodnosti s finančnim položajem družbe nezdružljivih zahtev.

Uprava je z zgorajšnjimi priznanji dokazala iznova, da želi odkrito in nujno, da ostane v nemotenem sporazumu s svojim osebjem. Naložila si je v tej želji težke žrtve do najskrajnejše meje materialne zmoglosti podjetja.

Uprava apelira na uvidljivost in dolžno vestnost osebja v nadi, da bo osebje z zvestim in vnetim vršenjem službe po mogočnosti pospeševalo pridobitnost družbenega železniškega obrata in stem omogočilo upravi, da bo sploh mogla prenašati iznova prevzeta težka materialna bremena.

Ta cirkular tvori po daljšem posvetovanju o željah osebja o omogočeno razširjavo cirk. 411 A 1910, ki stem stopi iz veljave.

O vsebini tega cirkularja naj se dokazljivo obvesti prizadeto osebje.

Dunaj, dne 21. sept. 1910.

Vodja generalne direkcije:
Kaizl l. r.

zjž— V skladišču drž. železnice v Gorici so pač čudne razmere. Službo skladišnega paznika opravlja neki Pfeiffer, ki nima nikakega izpita. Ravno tako opravlja službo skladišnega paznika neki Landa. Za skladišanje in ravnanje parкетов pa ta Pfeiffer zahteva potem zapovalca nakladnih listov. Take razmere so pač mogoče edino le v Gorici, kjer imajo vso oblast Wieserjevi podrepaniki, Nemci in sociji, dočim za poštenega Slovence ni prostora v Gorici.

zjž— Obsojeni socialnodemokratični obrekovalci. Nadsprevodnik Cerrar in sprevodnik Jonka, oba huda socialna demokrata, sta obdolžila prožnega mojstra drž. železnice Valesa v Kanalu, da je kvaril volitve v železniško zarovalnico proti nezgodam. Vales je proti rdečima obrekovalcema vložil tožbo, o kateri je po dolgotrajnih obravnavah okrožno sodišče v Gorici dne 28. t. m. izreklo končno razsodbo. Socijalista sta obsojena vsak na štiri dni zapore in skupno plačilo tožbenih stroškov v „malenkostnem“ znesku 1300 K. Častitamo tov. Valesu na doseženi pravici, obenem pa upamo, da je obema socialnodemokratičnima obrekovalcema s to razsodbo temeljito prešlo veselje, da bi še nadalje obrekovala člane Z. J. Ž.

zjž— Zahvala. Podpisani se najpriščneje zahvaljujem za bolniško podporo, ki mi jo je izplačala centrala Z. J. Ž. v znesku K 2120.— Alojzij Trošt.

zjž— Zahvala. Podpisana se zahvaljujeva centrali Z. J. Ž. za izredno podporo, ki sva jo prejela vsak v znesku 10 K. Prisrčna hvala! — Rhenberg, dne 20. sept. 1910. — Alojzij Lesjak, Josip Mihelj.

zjž— Naš predsednik. Eden naših članov je obiskal predsednika, tov. Hochmüllerja, v Beljaku, kjer se nahaja v domači oskrbi. Sporočamo članom ZJŽ., da gre predsedniku toliko na bolše, da mu nehavajo bolečine otiškov, ki jih je dobil pri trčenju vlakov na životu. Pač pa ima hude bolečine v glavi, ker so se mu pretresli možgani in živci. Zdravnik mu je velel ostati še v postelji. Pri trčenju ga je vrglo z glavo v nasproti nahajajočo se klop, potem ga je vrglo na tla na obraz in mu je pri tem padel še na glavo do 20 kg težek kovčeg, tako da je dobil trikratno udarec na glavo. Lahke poškodbe je dobil na čelu, nosu, na prsih, na trebuhu, na hrbtu, na levi nogi in levi roki.

zjž— Zahvala. Podpisani se zahvaljujemo podružnici Z. J. Ž. „Kanal“ za podporo v bolezni, katere smo prejeli: Tomažič Franc K 5, Vuga Daniel K 5 in Vuga Ivan K 520. Srčna hvala!

zjž— K pasivni resistenci pri južni železnici. Predsednik Z. J. Ž. je sprejel od podružnice železnice carske organizacije „Südbahnverband“ v Celovcu sledeče zahvalno pismo:

„Vaše Blagorodje! Dne 22. t. m. v restavraciji „zur Sonne“ zborujoči shod podružnice „Südbahnverbande“ naproša Vaš Blagorodje, da izreče zahvalo spoštovanemu društvu „Zvezi Jugoslovanskih

železničarjev“ za uspešno, v našem boju nam izkazano pomoč.

Südbahnverband, podružnica Celovec.

Tajnik: Načelnikov namestnik:
Stefan. inž. Payr.

zjž— Podružnici Z. J. Ž. — „Rihemberg“ se podpisani najpriščneje zahvaljujem za podporo K 10.—, ki mi jo je naklonila v slučaju bolezni v moji družini in smrti mojih treh otrok — Franc Lozar, mizar.

Proti draginji!

Narodna delavska organizacija sklicuje

dva javna shoda

v nedeljo, 2. okt. 1910.

dopoludne ob 10. uri: v Narodnem domu pri Sv. Ivanu;

popoldne ob 4. uri: v dvorani ge. Draščekove na Opčinah.

DNEVNI RED:

NARAŠČAJOČA DRAGINJA.

Vabimo k najobilnejši udeležbi.

Odbor NDO.

Domače vesti.

d— Zaplemba. Zadnje številko našega lista je zopet zaplenilo državno pravdnštvo in to vsled 1 gičnih zaključkov, ki smo jih izvajali iz nepotrditve novih pravil N. D. O. Pisali nismo bogve kaj posebnega. Morda je bila res kaka bolj ostra na naslov referenta v notranjem ministrstvu, ali prav zato se nam zdi zaplemba tembolj čudna, ker vidimo, da je kratkomalo prepovedana vsaka kritika ravnanja vladnih funkcionarjev, funkcionarjev one vlade, ki je po avstrijski ustavi odgovorna za vsak svoj čin ljudstvu, ki ima po isti ustavi tudi pravico kritizirati delovanje vlade in njenih organov. Kakor pa vidimo, so ti organi dandanes nedotakljivi, lahko delajo, kar hočejo, napravijo lahko — da rabimo nezaplenljiv izraz — „pomot“, kolikor jih hočejo, vse je prav, ljudstvo mora te „pomote“ mirno vtikati v žep in molčati, kajti sicer je takoj tu državni pravdnik. So res čudne razmere. Vsekako pa ostanemo pri tem, da ne zbrisemo nobena konfiskacija dejstva, da je ministrstvo prepovedalo preosnovanje NDO. po novih pravilih edino le na podlagi onih paragrafov novih pravil, ki so bili vzeti iz nova pravila dobesedno iz starih pravil, ki jih je pred tremi leti brez kake pripombe potrdilo tržaško namestništvo. Zlasti velja to za § 3, ki govori o namenu NDO. in ki je bil v celoti vzet iz starih pravil v nova. Ministerijalna prepoved preorganizacije s tako motivacijo, je res postavila organizacijo v čuden, skoraj numljiv položaj, da mora delovati po starih pravilih v namene, vsled katerih nova pravila niso bila potrjena. Ne bomo dalje razglabljali te birokratične uganke, ker nočemo pisati za rdeči svinčnik državnega pravdnika, pač pa bo organizacija skušala razrešiti to uganke na drug način. Žal nam je le časa, ki ga izgubimo vsled te brezsmiselne prepovedi, ker bi organizacija med tem časom že lahko izvedla preosnovo in razširila svoj delokrog, kar ji je pa za sedaj nemogoče. Vsekako pa upamo, da predolgo ne bo trpelo, ko bomo imeli v rokah potrjena nova pravila in se bo začelo delo po novih pravilih. Ker je dandanes celo misliti nevarno, kajti pride vam nazadnje kdo, in vam zapleni celo misli, prosimo naše delavstvo, naj ne premišljuje dosti o tej stvari, kakor tudi drugi niso, kajti če bi bili kaj mislili, bi ne bili napravili, kar so napravili. Potrpljenje je božja mast, pravijo, pa se le še nekoliko pomazimo žnjo, če smo tudi reveži zato.

d— Regnikoli na delu v prosti luki. Vsakomur izmed nas je znano, kako hud boj se je vršil spomladi v novi prosti luki pri sv. Andreju. Končno so s pomočjo mestnega magistrata, c. kr. vlade in vseh drugih mogočih in nemogočih mešetarjev vzpostavili načelo, da smrejo v teh c. kr. javnih skladiščih dlati samo domačini — Tržačani. Toda pogledimo, kako se gospodje v novi prosti luki drže tega načela. Pred tremi tedni je bil, ko je bilo treba razložiti neki parobrod. Delavci, svoj čas spr-

jeti za to delo, so čakali, da jih vsemogočni gospod Furlani pokliče k delu. Delo se ni izvršilo na „dnevnik“ (žornado), temveč na „pogodbo“ (kontrakt). Med delavci, ki so bili sprejeti v to kontraktno delo, je bil tudi neki pristen regnikolo Ceselino. Regnikolo je delal, domačini — Tržačani so pa morali iz proste luke brez dela. In ko so se domačini pritožili zoper to pri Furlaniju, jim je ošabno odgovoril: „Tu ukazujem jaz, ne pa vi!“ No, poskrbeli bomo, da se temu Furlaniju pristriže greben!

d. — **Spomenica cestarjev c. kr. javnih skladišč.** V četrtek zvečer se je odobrilo na sestanku cestarjev c. kr. javnih skladišč, katerega so se udeležili vsi cestarji razun dveh po boleznih zadržanih, besedilo spomenice, ki se odpošlje trgovinskemu ministru. Besedilo priobčimo v prihodnji številki.

d— **Mladina, na delo!** Od Sv. Jakoba nam pišejo: Pod tem naslovom je prinesel pred nekoliko časa „Nar. Delavec“ iz peresa nekega starega odbornika dopis, v katerem je ta dopisnik tožil, da najti v vseh štirih krajevnih skupinah N. D. O. potrebne izobražene mladine za vodstvo teh skupin. Dopisnik gotovo stem ni hotel predbacivati šentjakobski mladini narodne nezavednosti, ker ta mladina vrši svojo narodno dolžnost v narodnih društvih za delavstvo manj pomenljivih kakor N. D. O. Dopisnik je zaključil dopis nekako tako-le: Upam, da ne bodo te vrstice ostale glas vpajočega v puščavi marveč da da bodo padle na rodovitna tla in obrodile mnogo lepega sadu. Danes moram jaz konstatirati, da so tiste vrstice res ostale glas vpajočega v puščavi, ker smo vedno tam, kakor smo bili pri starem. Da ne bom predolgo, povem naravnost, da se tista mladina, kateri so bile namenjene one vrstice, javno izjavlja, da ona nima primerne poklica za sodelovanje pri N. D. O. Nikakor pa ne misite, c. n. i. čitatelji, da so to kaki bogataši. Ta mladina mora iti vsak dan na delo, kakor mi, ako hoče živeti. Dovoljujem si vprašati to mladino, naj mi pove, v kako društvo oziroma v kako organizacijo spadajo kakor n. pr.: mehaniki, kotlarji, kovači, kočijaži i. t. d. ako ne ravno v N. D. O.? Nadalje se ta mladina izraža, da N. D. O. ne nadeže za d. l. avca nikakih uspehov. To je jako žalostno čuti iz ust „mladih“ slovenskih delavcev. Ako ta mladina ne ve za uspehe N. D. O., naj se blagovoli obrniti na članstvo N. D. O. katero ji dragevolje ustreže, z najmnogovrstnejšimi uspehi. Za danes pika.

d. — **Slovensko gledal šče.** V nedeljo, dne 2. oktobra, začne naša letošnja gledališka sezona s klasično rusko komedijo Gogoljevih „Revizorjev“. Člani NDO dobivajo vstopnice po znižani ceni v uradu NDO ul. Lavatoio št. 1.

d— **Priporočamo narodno trgovino Križmančič & Breščak** našim članom, da da si ob blizajoči se jeseni in zimi nabavijo svoje potrebščine v modnem blagu, perilu itd. pri tej trdki, ki kot domača narodna trdka za luži vse zaupanje narodnega delavstva. Svoji k svojim!

d— **Javna zahvala!** Podpisani odbor se najprirodneje zahvaljuje slavnemu odboru podpornega društva „Samopomoč“ pri Sv. Jakobu, za velikodušni dar 100 K, ki ga je naklonilo ob skenjanju svojih računov našemu toliko potrebnemu godb. društvu NDO. pri Sv. Jakobu. Naše slov. godbeno društvo je prvo v Trstu, ki obstoji izključno iz samih zavedanih narodnih mož in mladencev v okrožju Sv. Jakoba. Zato upa in se trdno nadeja, da ga bodo tudi drugi ostali tržaški rodolubi podpirali, tako da se bo moglo krepko razvijati, tako da bo odgovarjalo in bilo kos svoji nalogi v čast in zabavo tržaškim Slovincem. Odbor izreka še enkrat srčno zahvalo in želi obilo posnemovalcev.

Za odbor godbenega odseka Nar. del. org. pri Sv. Jakobu.

Rud. Pregarc Jos. Prah
t. č. nač. t. č. taj.

Organizacijske zadeve!

— **Občni zbor krajevnih skupin** „Škedenj“ se vrši jutri, v soboto, dne 1. oktobra, točno ob 8 uri zvečer v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju. Dnevni red: Por. čilo vodstva, volitev od-

bora, razno. Pozivljamo k točni polnoštevilni udeležbi.

o— **Vollni sestanek** za III. občni zbor NDO se vrši nepreklicno v četrtek, dne 6. oktobra ob 7. uri in pol zvečer v dvorani NDO ul. Lavatoio 1.

o— **Izredna seja centralnega odbora NDO** se vrši namesto jutri v ponedeljek, dne 3. oktobra, točno ob 7. uri in pol zvečer.

o— **Nadzorništvo in pregledovalci računov NDO** so vabljeni na sejo v sredo, dne 5. oktobra, ob 8. uri zvečer v prostorih NDO ul. Lavatoio.

o— **Godbeni odsek N. D. O. pri Sv. Jakobu.** Podpisani vladno vabim vse tov. odbornike in njih namestnike k redni seji, ki se vrši jutri, v soboto, dne 1. oktobra točno ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih. Tovariši, ker je ta seja zelo važna, ko gre za nakup godal in druge za društvo koristne stvari, upam, da nihče ne bo manjkal.

Pregarc, preds.

Iz Pule.

p— **Provdjanje strukovne organizacije.** Več odavnih tražili su naši članovi, da se provede strukovna organizacija, znajući, da je strukovna organizacija najmočniji temelj obrani i zastupanju staleških interesa i da je ona radniku najpotrebnija. Ta zahtjev je morao do sada ostati neispunjen, jer je posao na drugi kraj potpuno zaokupljao i iscrpljivao rad odbora N. R. O. Nu u zadnje doba zaključio je sastanak fiducijara, da se mora bezuvjetno preći na provedbu strukovne organizacije, te je poprimio odmah shodne zaključke, da se ta odluka i provede. Do sada se je provela organizacija triju strukovnih skupina i to zidara, ugljenara i radnika pri municiji u Vallelongi i kod zeugsdepota, dočim je ovaj četvrtak sazvana konstituirajuća skupština drvodjelaca, a buduće će sedmice biti ona kovinara, tako da će u Puli biti narodno radništvo pet struka organizirano strukovno. Tima će se vremenom pridružiti i druge skupine, a u što ne sumnjamo, moći ćemo za kratko vrijeme vidjeti ustvarenu i podružnicu ZJŽ što u velike žele i očekuju željezničari, koji su članovi iste. O im korakom stupa naš pokret u novu fazu, od koje pravom svi očekujemo, da će se naše zapostavljeno i uslijed terora i borba proganjano narodno radništvo j. š. jače okupiti i probuditi na novi život.

p— **Strukovna skupina „Vallelonga“.** Radnici, zaposleni pri laboratoriju municije u Vallelongi, obdržavali su dne 11. ov. mj. konstituirajuću skupštinu osnovavši strukovnu skupinu, koju nazvaše „Vallelonga“. U odbor su izabrani: L. Susteršić predsjednikom, F. Krznarić tajnikom, a J. Kopač blagajnikom zamjenicima: I. Bašanić i I. Dujmović. Skupina broji 53 člana, a porasti će kad istoj pristupe i članovi NRO, koji rade pri municiji kod Zeugsdepota.

p— **Jedan uspjeh NRO.** Već smo u svoje doba javili o borbi, koju je bila NRO poduzela za izvoštenje prava hrvatskog jezika u kotarskoj bolesničkoj blagajni, u kojoj gospodare socijaldemokrati. Bilo se je poduzelo korake i kod kotarskog poglavarstva za priznanje našeg prava, te je kot. poglavarstvo u tom pogledu bilo izdalo i riješidbu, koja je potpuno odgovarala našim zahtjevima „internacionalci“ nijesu htjeli još k tome udovoljiti, dok napokon poslije ponovne intervencije i konsekventnog postupka nijesu internacionalci napokon bili prisiljeni, da našim opravdanom zahtjevu udovolje. Sada smo napokon dobili tiskanice trojezične, na kojima je hrvatski jezik na drugom mjestu. Preporučamo svima, koji imaju posla sa kot. bolesničkom blagajnom, da samo hrvatski govore da traže sve spise

(potvrde, račune, svjedodžbe) hrvatski, jer to imaju pravo.

p— **„Kulturno“ ponašanje jednog lječnika kod prometne bolesničke blagajne c. i k. mornarice.** Prije nekoliko dana dogodio se je u ambulanci bolesničke blagajne c. i k. ratne mornarice slučaj, koji sam najbolje karakterizira kulturni nivo dotičnog doktora. Taj doktor sveukupnog lječništva dr. Devescovi napao je prostački jednog člana upravnog odbora bol. blagajne, dok je isti obavljao kontrolnu službu u ambulatorijumu, i to bez ikakvog razloga. Uvrijedio isti je inašu narodnaštvo doknuvši mu „Barbaro Lei ed il Suo partito“. Dok glede napadaja na jednog člana upravnog odbora, koji pretstavlja radništvo, ima da drugi zauzme odluke i pribavi radničkom predstavniku zadovoljštinu, dotle hoćemo osvjetliti malo ponašanje tog veleučenog sina „avite culture“, koji u svakoj prigodi vrijedja naše radnike in naš narod. Do sada su neprestano dolazile tužbe na postupanje dra Devescovia sa našim ljudima, koji ga plaćaju, nu mi smo sve to mimiolazili, sada pak hoćemo, da tog gospodina podsjetimo, da je on u bolesničkoj blagajni, ne da vrijedja i puje, već da

vrši svoju službu. Radništvo njega uzdržava i on je dužan prema tom radništvu ponašati se pristojno i uljudno, što dosada nije, moguće jer su njegovi pojmovi pristojnosti drugačiji od kulturnih ljudi, premda bi htio o istima davati lekcija. Taj doktor goni naše radnike, kad mu se dolaze za što potužiti, te ih titulira sa „barbari“, „porchi“ i sličnim uljudnim izrazima kulturnih čovjeka. Napada ih i ponaša se s njima, kao da su mu kakvi služnici. O tome će bti govora na drugom mjestu, a sada podsjećujemo tog doktora, da je dužan ponašati se pristojno prema radnicima, pa bio radnik kojegod narodnosti, i da se on jednom za uvijek kani vrijedjanja naše narodnosti, a da vrši svoju službu, koju je dužan u redu, da ne bude neprestanih dnevnih tužaba o nepohadjanju bolesnika, o nebilježenju istih u bolesničku knjigu i o nedolazenju u ambulatorij u satove, kad je dužan, gdje čini čekati na sebe za čitav sat i više i tim gubiti vremena radnicima.

Nesreće pri gradnjama. U zadnje d. ba imamo u Puli registrirati razne nesreće pri radu. Takovih je bilo u arsenalu, na Punta Aguzzi, u Valdefigu, a o to zadnjih dana dogodile su se dvie pri grad-

GENE ZMERNE.

TELEFON 16-83

Na obroke

Velika zaloga izdanih oblek
za moške in otroke. Bogat izbor vseh vrst platna
za prilo in rjuhe, garniture za mizo in posteljo itd.

Adolf Kostoris, ul. S. Giovanni 16, I. n.

zraven „BUF“ ET AUTOMATICO

POZOR! Skladišče ni v pritli-
đu, ampak v prvem nadstropju.

POZOR! Skladišče ni v pritli-
đu, ampak v prvem nadstropju.

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vogal Trg Goldoni).

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

Prireja pogrebe od najprostejšee do najelegantnejše
vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potreščin za mrličee, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene
rakve: čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.

Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

Največja slovenska manifakturna trgovina v Trstu.

Križmančič & Breščak

ulica Nuova št. 37.

U zalogi se nahaja velikanska izbira vsakovrstnega
modernega blaga, za spomlad in leto, moške in
ženske obleke, raznovrstno perilo, preproge zavese
itd. Velikanska izbira vsakorstne drobnarije, za ši-
vilje in krojače vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Udom N. D. O. dajeva 10% popusta

Priloroča se kot Slovenca slav. občinstvu za najbolnejši obisk

Zagrebska tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi,

v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu
pravemu : Franckovem : kavnem pridatku z mlinčkom,
iz zagrebske tovarne.

el zaga V. Y 1162, 12:9 II. V.

Tovarniška znamka

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalne: ulica Bosco 17.

II. ul. Miramare

: Telefon: št. 23-21.

III. v Škedenju.

Člani dobičok tega Vašega prvega go
spodarskega podjetja je namenjen le
vam in Vaši sveti stvari!

njama kuća. Pri jednoj je propao celi nutarni uređaj i pri tome su dva radnika bili ranjeni, pri drugoj pako jedan je radnik pao i ostao na mestu mrtav.

Ovolikim čestim nesrećama kriv je u prvom redu slabi nadzor, koga vlast vrši nad obrtima: Obrtno nadzorništvo se veoma malo brine o uređaju i sjegurnostnim mjerama pri radnji, već se je takva skroz socialna uredba i vrgla u prosti birokratizam.

Sklad "Narodnega Delavca"

V puščici v društveni gostilni N. D. O. se je nabrlo K 21 12, v puščici v društvenih prostorih v ul. Lavat io pa K. 8 90, skupaj K 30 02.

DAROVI.

Voznino v Pulo je razdelil t. v. Jos. Puhelj: 2 K za društveno godbo, 1 60 K za stroške.

Za godbo so darovali po 1 K: Jakob Cvek, Ivan Gombač in Kreševič Anton.

Zato, ker je moral "Piccolo" priobčiti popravek v zadevi izleta Hrvatov iz Pule v Trst, so darovali: Anton Kodela 1 K, Filip Jerič 20 st. Matija Štok 10 st.

Odgovorni urednik: STEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA "EDINOST" v Trstu.

KUPUJTE VSE

Kolinsko kavino primes!

Slavnemu otčinstvu v Trstu in okolici! Usojam si vam priporočati mojo trgovino

K CVENKEL

TRST - Corso št. 32. - TRST
z veliko zalogo kobukov, dežnikov, nogavi, ovratnikov, sra c rokavice itd. itd.

Vse blago narčujem iz prvih tovarov in zagotavljam za solidno in točno postrežbo. K. Cvenkel.

Članom N. D. O. pozor

Po služite se vsi ur in zlatanine

ulica del Rivo 26

Alojz Povh

Velika zaloga žepnih in stenskih ur ter vsakovrstne zlatanine. Izvršuje vsako popravilo, ter jamči za 2 leti.

Članom N. D. O. so znane cene.

Slovensko podjetje!

Popolnoma prenovljena Gostilna članov N. D. O.

(Hinko Kosič)

Trst, ulica Carradori in Ghega
blizu južnega kolodvora)

se priporoča slavnemu občinstvu. Pristni kraški teran, vipavsko, istersko in dalmatinsko vino. Češko budjeviško pivo. Izvrstna kuhinja.

Josip Stolf

mizarski mojster
TRST, ulica Belvedere št. 8. izdeluje vsakovrstna mizarska dela

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo

:: žganjarno ::

ulica Petron o številka 1.

A B

Filip Ivanišević

: zaloga dalmatinskega vina :

lastni pridelki v jesenih pri Omišju

v ulici Valdirivo 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje goste „Alf Adria“ ul. Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“ ulici Zude he št. 8 v katerih toči svoja vina I. vrst

Zaloga likerjev v sodčkih in butilkah

Jakob Perhanc

TRST - Via delle Acque - TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinjših in starih vin v butilkah. Postrežba točna. Cene zmerno. Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogoščenja itd. Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Popisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel

pekarno in sladščičarno

ul. Molin Grande št. 9.

kjer ima na razpolago trikrat na dan svež kruh in razne sladšiče, potice itd.

Udani Josip Taušar

Vsi Slovenci v slovensko trgovino!

V. DOBAUSCHEK

TRST - ulica Giosuè Carducci 11. - TRST

Omenjena tvrdka si dovoljuje naznaniti cenjenim odjemalcem kakor sl. občinstvu da ima popolno zalogo najnovejšega jesenskega in zimskega blaga.

Bogata izbira oblek za moške in dečke zimskih sukenj (Palto, Ulsker, Raglan) površnikov, zimskih jopičev, jopičev, telovnikov, hlač, kostumov, sukenj za dečke, nepremočljive pelerine i. dr.

Nadalje ima veliko izbiro perila, kakor srajce, spodnje hlače, jopice, nogavice, ovratnike, zap. stnice, kravate, čepice, dežnike, i. t. d.

Velika izbira pralnih hlač lastnega izdelka za delavce, monture m dre, rujave in rumene, za kov. če, strojevodje in mehaniste.

Zgotovljajo se moške obleke po meri v lastni krojačnici.

Postrežba točna in solidna in cene jako nizke

Priporočajoč se za blagohotno naklonjenost.

udani

V. DOBAUSCHEK.

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

24. Setembra parnik „Martha Washington“ Novi-York via Patrasso-Palermo.

6 oktbra parnik „Argenta“ v Buenos-Aires via Almeria-La Palma.

Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksoznimi instalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.

Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molin Ploccolo št. 2. ali pa h kateremu si bodi agentu ali korespondentu družbe.

Cene nizke

M. AITE

brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

V obeh prodalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejšje iz prvih tovarov, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velkanska izbira platnega in bombažnega blaga, prtov in prtičev ter vsake vrste perila tudi iz bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odej, kakor tudi koltri lastnega izdelka. Pletenike, svil nine, raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE ZASTAVE IN DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se denar vrne brez nikakih zadržkov. Poskusiti in se prepričati

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA

VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTÉ, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila

SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4¹/₄ 0

VLOGE NA KNJIŽICE

— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —

VLOŽENI DENAR OBREŠTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. :::

STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI

DOKUMENTOM VKRCAJNA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2 30 — 5 30. — Brzjavlj: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 973.